

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Platformu Hakkında Öğrencilerin Farkındalığının Artırılmasına Yönelik Bir Durum Çalışması*

A Case Study on Increasing Students' Awareness about the Educational Information Network (EBA) Platform

Ozan Coşkunserçe**

Gökçe Becit İşçitürk***

To cite this article/Atf için:

Coşkunserçe, O. ve İşçitürk, G. B. (2019). Eğitim bilişim ağı (EBA) platformu hakkında öğrencilerin farkındalığının artırılmasına yönelik bir durum çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research Education*, 7(1), 260-276. doi:10.14689/issn.2148-2624.1.7c1s.12m

Öz: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen EBA (Eğitim Bilişim Ağı), ihtiyaç duyulan her yerde bilgi teknolojileri araçlarını kullanarak ve etkili materyal kullanımını destekleyerek teknolojinin eğitime entegrasyonunu sağlamayı amaçlayan bir çevrimiçi platformdur. EBA platformunun sunduğu geniş içeriğe rağmen, öğrencilerin sistemden yeterince faydalanamadıkları düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, beşinci sınıf öğrencilerinin EBA platformunu kullanırken karşılaştıkları engellerin giderilmesi ve platformun bilinirliğinin artırılması için ne gibi faaliyetlerde bulunulabileceğinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda 2016-2017 eğitim öğretim yılında yürütülen tanıtım faaliyetlerinin sonucunda, öğrencilerin EBA kullanım deneyimleri hakkında veri toplamak için tüm öğrencilere anket uygulanmış ve 16 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, nitel araştırma modellerinden durum çalışması uygulanmıştır. Araştırma bulgularında, öğrencilerin %50'sinin tanıtım faaliyetlerinin ardından EBA sistemine ilk kez giriş yaptığı ve öğrencilerin %61,7'sinin EBA kullanım sıklığını tanıtım faaliyetlerinden sonra arttırdığı görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin EBA modüllerinden en çok EBA ders modülünü kullandıkları görülmüştür. EBA'nın tanıtımı için yürütülecek çalışmalarda, araştırma kapsamında geliştirilen modelin kullanımı önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Milli Eğitim Bakanlığı, EBA, durum çalışması

Abstract: The EBA (Educational Information Network), run by the Turkish Ministry of National Education, is an online platform for supporting the use of effective materials and providing training integration of technology using information technology tools wherever it is needed. Despite the large content offered by the EBA platform, it is thought that students are not getting enough benefit from the system. The purpose of this research is to determine what activities can be undertaken to improve the awareness of the platform and elimination of barriers that are faced by fifth grade students during the usage of the platform. For this purpose, following the promotional activities carried out in the 2016-2017 academic year, a questionnaire was applied to all students to gather data on EBA usage experience of students and semi-structured interviews with 16 students were conducted. According to research findings, 50% of the students had their first entry into the EBA system after the promotional activities and 61.7% of the students had increased the frequency of use of EBA after the promotional activities. In addition, it was seen that most of the students use EBA course module from the EBA modules. In the studies to be conducted for the promotion of EBA, the use of the model developed within the scope of the research is recommended.

Keywords: Turkish Ministry of National Education, EBA, case study

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 04.07.2018

Düzeltilme Tarihi: 27.11.2018

Kabul Tarihi: 27.01.2019

* Bu çalışma 3-5 Mayıs 2018 tarihlerinde Alanya'da düzenlenen 4. Uluslararası Eğitim Bilimleri Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Sorumlu Yazar / Correspondence: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, e-mail: coskunserce@nevsehir.edu.tr ORCID: 0000-0002-1230-324X

*** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, e-mail: gokcebi@nevsehir.edu.tr ORCID: 0000-0001-6375-342X

Giriş

Teknolojide yaşanan hızlı değişimler, yaşamın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da değişimlere ve dönüşümlere yol açmaktadır. Birçok ülke bu değişim hareketine ayak uydurabilmek adına bilgi iletişim teknolojilerini merkeze alan projeler hayata geçirmiştir. Bu bağlamda ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından Temel Eğitim Programı, İntel Öğretmen Eğitimi, İntel Öğrenci Programı, Microsoft Eğitimde İşbirliği Uzaktan Öğretmen Eğitimi Programı ve son olarak da Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi yürütülmüştür. Bu uygulamalar ve projeler arasından öne çıkan, Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, MEB Stratejik Planı ve BT Politika Raporunda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanan ve “Vizyon 2023” kapsamında yürütülen FATİH Projesidir.

FATİH Projesi eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla, bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde derslerde etkin kullanımı için, 2011 yılı itibariyle hayata geçirilmiştir (MEB, 2018). FATİH Projesi kapsamında donanım ve yazılım alt yapısının sağlanması, öğretmenlerin hizmet içi eğitimi, bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir BT kullanımının sağlanması, öğretim programlarında etkin BT kullanımı ile eğitsel e-içeriğin sağlanması ve yönetilmesi bulunmaktadır.

Teknolojinin sınıflarda kullanılması için bu bileşenlerden eğitsel e-içeriğin sağlanması ve yönetilmesi bağlamında Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından öğretmen ve öğrencilerin kullanımına ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) geliştirilmiştir. EBA’da, EBA ders, içerik (haber, video, görsel, ses, kitap, dergi, doküman), yarışma, e-kurs, uzaktan eğitim ve hayat boyu öğrenme TV bölümleri bulunmaktadır. Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanan bütün ders içerikleri, öğrenme nesnesi ve e-kitap formatında, e-içerik yönetim sistemi EBA’da paylaşılmaktadır. EBA, FATİH Projesi kapsamında dağıtılan tablet bilgisayarlarda yüklü olarak gelen uygulama marketidir. EBA Dükkan ile yeni uygulamalar indirilebilir veya var olanlar güncellenebilir. EBA içerisinde e-kitaplar, dergiler, sözlük, hesap makinesi gibi yardımcı kaynaklar, eğitici ve öğretici oyunlar, sesli hikâyeler yer alan market uygulaması gün geçtikçe yeni uygulamalarla zenginleştirilmektedir (EBA, 2018).

Yurtdışında geliştirilen çevrimiçi eğitim teknolojileri platformları incelendiğinde çoğunlukla gelişmekte olan ülkelerin öğretmen ve öğrencilerine yardım etme amacına odaklanıldığı görülmektedir (Trucano, 2017). Bazıları İngilizce içerik ile uluslararası hedef kitle belirlemişken, bazıları ulusal olarak hizmet vermektedir. Ulusal platformlara örnek olarak 2014 yılında Brezilya’da uygulamaya konulan Geekie platformu gösterilebilir. Geekie, Brezilya’da farklı eyaletlerin eğitim sekreterliğinin katılımı ile geliştirilmiştir ve öğrencilerin üniversite giriş sınavlarına hazırlanabilmeleri için çevrimiçi ortamda ücretsiz akıllı ders sistemi sunmaktadır (Sakowski ve Tovolli, 2016). Benzer bir uygulama 2012 yılında Mısır’da Nafham ismi ile başlatılmıştır. Hazırlanan çevrimiçi sisteme öğretmenler eğitsel videolar yükleyebilmekte ve bu videolar ücretsiz olarak kullanıcılara sunulmaktadır (Alayyar, Aljeeran, ve Almodaires, 2018). Uluslararası olarak hazırlanan platformlar daha çok MOOC (Massive Online Open Courses) kavramı içerisinde değerlendirilmektedir. Türkçe karşılığı “Kitlesel Çevrimiçi Açık Dersler” olan MOOC kavramı, içeriği kullanıcılara ücretsiz sunulan derslerden oluşan çevrimiçi platformları ifade etmek için kullanılmaktadır. MIT, Harvard, Berkeley, Texas, CalTech gibi dünyanın pek çok önde gelen üniversitesi Coursera, Udacity, edX ve Khan Academy gibi MOOC açık kaynak sunucu kuruluşlar aracılığıyla dersler vermektedir (Ergüney, 2015). “Kitlesel Çevrimiçi Açık Dersler”’in özellikleri: katılımcı sayısının sınırlandırılmamış olması, kayıtların tamamen açık olması, çevrimiçi olması ve devam gerektirmemesi, derslerin pedagojik olarak tasarlanmış öğrenme yolculuğu olmasıdır (Gore, 2014). Türkiye’de Bilgeş platformu Türkçe içeriği ile bu kavrama örnek olarak

gösterilmektedir. Açıklanan örnekler incelendiğinde EBA'nın kapsam ve büyüklük itibarı ile ayrıştığı görülmektedir. EBA sadece Türk Milli Eğitim Sistemi'nin katılımcıları olan öğretmen ve öğrenciler hedef alınarak tasarlanmış bir sistemdir. Bazı bölümleri tüm kullanıcılara açık olmasına rağmen, EBA ders gibi modüllerine giriş kısıtlanmıştır. EBA'da içerik olarak Türk Milli Eğitim Sistemi'nin müfredatı temel alınmıştır.

Alanyazında yapılan çalışmalarda genel olarak FATİH projesine odaklanıldığı ve bu çalışmalarda projeye yönelik öğretmen, öğrenci, yönetici ve velilerin görüşleri, tutumları, algıları ve yeterlilikleri incelendiği görülmektedir (Kuzu, Kurt, Dursun ve Güllüpnar, 2013; Bağcı, 2013; Koçak, 2013; Pamuk, Çakır, Ergun, Yılmaz ve Ayas, 2013; Ekici ve Yılmaz, 2013; Çoklar ve Tercan, 2014; Horzum, Öztürk, Bektaş, Güngören ve Çakır, 2014; Hörküç, 2014; Altın, 2014; Ekici ve Yılmaz, 2014; Öz, 2015). FATİH Projesinin önemli bir bileşeni olan EBA hakkında yapılmış çalışmalar incelendiğinde, genel olarak öğretmenlerin bu platform hakkındaki görüşlerine odaklanıldığı görülmektedir. Arslan (2016) tarafından yürütülen yüksek lisans tezinde katılımcılar EBA hakkında yeterince bilgiye sahip olduklarını ve EBA'da yapabilecekleri aktiviteleri veya kullanabilecekleri bölümleri kısmen de olsa bildiklerini belirtmelerine rağmen, ders esnasında EBA'yı etkin olarak kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Benzer bir şekilde Alabay (2015), öğretmenlerin EBA'da içeriklerle ilgili ihtiyaçlarına cevap bulamadıkları; Altın (2014) öğretmenlerin, öğrencilerin ve yöneticilerin EBA Platformu'nu yeterli bulmadığı, EBA Platformu'ndaki içeriklerin öğretim programı ile paralel olmadığı bulgularına ulaşmıştır. Saklan (2017) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlerin genelinin tanıtım çalışmalarını yeterli bulmadığı ve çoğunluğunun kendi çabaları ile internet üzerinden EBA Platformu'nu keşfettikleri ifade edilmiştir. EBA'ya ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşlerinin alındığı çalışmada öğrencilerin konuları pekiştirme, sınavlara hazırlık, başarıyı artırma, konu tekrarı, test çözme ve ders tekrarı yapma anlamında portalı yararlı buldukları sonucuna ulaşılmıştır (Tüysüz ve Çümen, 2016). Benzer bir şekilde Alabay (2015) tarafından yapılan çalışmada, öğrenciler EBA aracılığıyla öğrendiklerini uygulama imkânı bulduklarını belirtmişlerdir.

MEB, daha fazla öğrencinin EBA sisteminde faydalanması amacıyla EBA'nın öğrencilere tanıtımının yapılmasına ve EBA kullanımında yaşanan sorunların giderilmesine büyük önem vermektedir. MEB, EBA farkındalığının artırılması için her yıl çeşitli faaliyetler düzenlemektedir. Örneğin MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce (2018) düzenlenen yarışmaların yönergesinde, yarışmanın amaçlarından birisi: "FATİH Projesi ve Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) tanıtılması kapsamında; farkındalığı artırmak ve projeyi tanıtmak" olarak belirtilmiştir. Bunun dışında MEB tarafından eğitim kurumlarına gönderilen çeşitli resmi yazılarda EBA'nın öğrenci ve öğretmenlere tanıtımı için faaliyetler düzenlenmesi istenmektedir. Bu çalışmalara rağmen EBA kullanımına ilişkin yapılan çeşitli araştırmalarda EBA tanıtımının yetersiz olduğuna vurgu yapılmaktadır. Saklan (2017) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin genelinin tanıtım çalışmalarını yeterli bulmadığı ve çoğunluğunun kendi çabaları ile internet üzerinden EBA platformunu keşfettikleri ifade edilmiştir. Tutar (2015), öğretmenlerin EBA hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığını gözlemlemiştir. Öğrencilere EBA sisteminin kullanımı hakkında rehberlik etmesi beklenen öğretmenlerin bile EBA hakkında yeterince bilgiye sahip olmaması, EBA hakkında öğrenci farkındalığının artırılması için yeni bir tanıtım modelinin uygulanmasındaki gerekliliği ortaya koymaktadır.

Bu araştırmanın amacı, beşinci sınıf öğrencilerinin EBA platformunu kullanırken karşılaştıkları engellerin giderilmesi ve platformun bilinirliğinin artırılması için ne gibi faaliyetlerde bulunulabileceğinin belirlenmesidir. Bu amaçla aşağıda belirtilen araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Yapılan faaliyetler sonucunda öğrencilerin EBA kullanım oranlarında ne gibi değişim olmuştur?
2. Öğrencilerin EBA kullanımlarından karşılaştıkları sorunlar nedir?
3. Öğrencilerin EBA'yı kullanmama nedenleri nedir?
4. Öğrencilerin EBA kullanım sıklıkları nedir?
5. Öğrencilerin EBA kullanım alışkanlıkları nasıldır?
6. Öğrenciler yapılan tanıtım faaliyetleri sonucunda EBA hakkında neler öğrenmiştir?
7. Öğrencilerin EBA'nın tanıtımı için önerileri nedir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma modellerinden durum çalışması uygulanmıştır. Durum çalışmasının nasıl ve niçin sorularını temel alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinlemesine incelemesine olanak veren araştırma yöntemi olduğunu söylemek mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Başka bir ifade ile durum çalışması, mevcut durumu açıklayan ya da değişimi ve gelişimi etkileyen etkenler arasındaki iletişimi derinlemesine inceleyen ve çözümleyen, süreç içerisinde gelişimi gösteren boylamsal bir yaklaşımdır (Best ve Kahn, 2017). Bogdan ve Biklen (1998), durum çalışmasında incelenecek birimin bir birey olabileceği gibi bir topluluk da olabileceğini ve ayrıca bu kişi yada topluluğun özel bir süreçteki durumunun da incelenebileceğini belirtmiştir. Araştırma örneklemini üzerinde yapılan uygulama sonucunda ortaya çıkan durumun derinlemesine incelenebilmesi açısından durum çalışması, etkili bir araştırma modeli olarak görülmektedir.

Örneklem/Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören beşinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen, Bursa İli Nilüfer İlçesi'nde bulunan bir ortaokulda öğrenim gören 60 beşinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin 26'sı erkek, 34'ü kızdır. Kolay ulaşılabılır durum örnekleme yönteminde araştırmacı araştırmaya hız ve pratiklik kazandırmak için yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Beşinci sınıf, ortaokul öğrencilerinin okullarında ilk yılı olması nedeniyle, bazı alışkanlıkların kazandırılması açısından önemlidir. EBA kullanım alışkanlığı kazanacak bir öğrenci sonraki yıllarda da bu alışkanlığını ve becerisini sürdürebilecektir. Bu nedenle araştırmanın katılımcısı olarak beşinci sınıf öğrencileri seçilmiştir.

Uygulama

Araştırmanın amaçları doğrultusunda EBA platformu hakkında öğrenci farkındalığının artırılması ve öğrencilerin EBA kullanırken karşılaştıkları engellerin giderilmesine yönelik etkinlikler yapılmıştır.

- İkinci dönemin başında öğrencilere EBA giriş şifreleri tekrar bir kartona yazılı olarak verilmiştir. Eğitim yılı başında sınıf öğretmenince de şifrelerin verilmiş olmasına rağmen öğrencilerin çoğunun şifrelerini saklamadıkları gözlemlenmiştir. Bu nedenle şifrelerin yazılı olarak verilmesi önemlidir.

- EBA platformuna nasıl giriş yapılacağı uygulamalı olarak anlatılmıştır.
- EBA platformunun içeriği tanıtılmıştır.
- EBA dosya üzerinden bir ders içeriği paylaşılmış ve sonraki hafta derse öğrencilerin bu dosyayı incelemiş olarak gelmeleri istenmiştir.

Sonraki hafta öğrencilerin EBA'ya giriş yapıp yapamadıkları ve dosyayı inceleyip incelemedikleri sözlü olarak kontrol edilmiştir. Her öğrencinin en azından bir kere sisteme giriş yapabilmesi, EBA içeriğini bizzat öğrencinin kendisinin inceleyebilmesi açısından önemlidir. EBA üzerinde gönderilen dosyayı inceleme ödevi bu nedenle verilmiştir. Giriş yapamayanlara teknik destek verilerek sisteme giriş yapmaları sağlanmıştır. Tanıtım faaliyetleri ikinci dönemin başında üç hafta sürmüş, sonraki haftalarda EBA ile ilgili herhangi bir hatırlatma veya bilgilendirme yapılmamıştır. Dönem sonunda veri toplama adımına geçilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri kapalı uçlu sorulardan oluşan bir anket ve yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu ile toplanmıştır. Anket araştırmaya katılan bütün öğrencilere uygulanırken, görüşmeler ise ankette EBA'yı kullanmakta olduğunu bildiren ve gönüllü olan 16 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kapalı uçlu sekiz sorudan oluşmaktadır. Anket ile araştırmaya katılan tüm öğrencilerin EBA kullanım alışkanlıkları ve eğitim faaliyetleri sonucunda EBA kullanımların meydana gelen değişiklikler hakkında veri toplanmıştır. Anket hazırlandıktan sonra anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla üç alan uzmanının ve bir dil uzmanının görüşüne başvurulmuş ve uzmanların görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak ankete son hali verilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplama hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir (Büyüköztürk, Kılıç, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008). Yarı yapılandırılmış görüşmelerde kullanılan form, görüşmede değinilecek konuları önceden sınırlandırarak çok sayıda farklı insanla yapılan görüşmelerin çok daha kapsamlı ve sistematik olmasına yardımcı olur (Patton, 2014). Görüşme bir form üzerinden yürütülmesine rağmen görüşmeci bazı müdahalelerde bulunabilir. Görüşmeci, görüşme sırasında soruların cümle yapısını ve sırasını değiştirebilir, bazı konuların ayrıntısına girebilir veya daha çok sohbet tarzı bir yöntem benimseyebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Görüşme formu yedi açık uçlu soru içerecek şekilde araştırmacılar tarafından geliştirildikten sonra, üç alan uzmanı ve bir dil uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan alınan dönütler doğrultusunda form üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmış ve ardından pilot uygulamaya geçilmiştir. İki öğrenci ile gerçekleştirilen pilot uygulama ile kullanışlı ve öğrenciler tarafından anlaşılabilir bir görüşme formu hazırlandığından emin olunmuştur.

Verilerin Analizi

Görüşmeler ile elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Betimsel analiz tekniğinde veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem sürecinde kullanılan sorular ve boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Verileri analize hazırlama amaçlı olarak ses kayıtları öncelikle bilgisayar ortamında metin haline getirilmiştir. Daha sonra metin içerisinde kodlar belirlenmiş, kodlardan yola çıkılarak temalar oluşturulmuştur. Son olarak kodlar ve temalar ilişkilendirilerek görüşme kodlama anahtarı

oluşturulmuştur. Elde edilen verilerin güvenilirliği sağlamak adına, alanda ve nitel araştırmaların analizinde bilgi sahibi üç uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Daha sonra araştırmacıların ve uzmanların yaptıkları kodlamalar karşılaştırılmış, Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği (Görüş Birliği / (Görüş Ayrılığı+Görüş Birliği))*100 kodlayıcılar arası güvenilirlik hesaplama formülü uygulanmış ve sonuç olarak kodlayıcılararası görüş uyum oranı % 94 olarak hesaplanmıştır.

Anket verileri ise SPSS programı kullanılarak bilgisayara kaydedilmiş, sorulara verilen cevapların yüzde ve frekans değerleri analiz edilmiş ve daha sonra elde edilen bulgular raporlanmıştır.

Bulgular

Yapılan Tanıtım Faaliyetleri Sonucunda Öğrencilerin EBA Kullanım Oranlarında Yaşanan Değişime İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan 60 öğrenciden anket kapsamında sorulan sekiz soruyu yazılı olarak yanıtlamaları istenmiştir. Ankette bulunan ilk üç soru ile öğrencilerin EBA kullanımında yapılan tanıtım etkinlikleri sonrasında oluşan değişime ilişkin veri toplanmıştır. Bu sorulardan elde edilen bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1.

Öğrencilerin EBA Kullanım Durumları

	Cevaplar	f	%
EBA tanıtım faaliyetlerinden önce EBA'ya giriş yapma durumları	Evet	21	35,00
	Hayır	39	65,00
EBA'ya giriş yapma durumları	Evet	51	85,00
	Hayır	9	15,00
EBA hakkında bilişim teknolojileri öğretmenin tarafından yürütülen tanıtım faaliyetlerinden sonra EBA'yı kullanım sıklığında artış	Evet	37	61,67
	Hayır	23	38,33

Tablo 1'de öğrencilerin %85'inin (51 öğrenci) EBA sistemine daha önce giriş yaptığı, %15'inin (9 öğrenci) ise hiç giriş yapmadığı belirlenmiştir. İkinci soruya verilen yanıtlar incelendiğinde, bilişim teknolojileri öğretmeni tarafından yürütülen tanıtım faaliyetlerinden önce öğrencilerin %65'i (39 öğrenci) EBA'yı hiç kullanmadığı, öğrencilerin %35'inin (21 öğrenci) kullandığı görülmüştür. Üçüncü soruda öğrencilerin bilişim teknolojileri öğretmeni tarafından yürütülen tanıtım faaliyetlerinden sonra EBA kullanım sıklığının artıp artmadığı sorulmuştur. Öğrencilerin %61,77'si (37 öğrenci) kullanım sıklıklarının arttığını belirtirken, %38,33'ü (23 öğrenci) artış olmadığını belirtmiştir.

Öğrencilerin EBA Kullanımlarından Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğrencilerin EBA'ya giriş yaparken ve kullanırken yaşadıkları sorunlara ilişkin bulgular bulunmaktadır. Anketin dördüncü ve beşinci soruları ile öğrencilerin EBA sistemine giriş yaparken karşılaştıkları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu sorulardan elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.

EBA'ya Giriş Yaparken Karşılaşılan Sorunlar

	Cevaplar	f	%
Evde EBA'ya giriş yapmak için uygun bilgisayar/tablet ve İnternet bulunma durumları	Evet	53	88,33
	Hayır	7	11,67
EBA giriş şifrelerini saklama durumları	Evet	47	78,33
	Hayır	13	21,67

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin %88,33'ünün (53 öğrenci) evlerinde EBA'ya giriş yapmak için uygun bilgisayar/tablet ve İnternet bağlantısının olduğu, %11,67'sinin ise olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin %78,33'ünün (47 öğrenci) EBA giriş şifresini sakladığı, %21,67'sinin (13 öğrenci) ise saklamadığı görülmektedir.

Yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğrencilerin EBA sistemini kullanırken yaşadıkları sorunlar hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3.

EBA Kullanımında Yaşanan Sorunlar

	f	%
Sorun yok	7	43,75
Giriş yapılamaması	5	31,25
Kazanılan madalyaların silinmesi	2	12,50
Etkileşimli nesnelerin çalışmaması	2	12,50
Videoların çok yavaş açılması	2	12,50
EBA Dosya'da paylaşılan dosyaların açılmaması	1	6,25

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerden yedisinin sorun yaşamadığı, diğerlerinin ise yaşadıkları farklı sorunları belirttikleri görülmektedir. En çok sorun yaşanan konunun "sisteme giriş yapılamaması" olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin EBA sistemini kullanırken yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

"Bazen açılmıyor konu anlatımları. Sonra içine girdiğimde konu anlatımında bi yere tıklamam gerekiyor tıklayamıyorum donup kalıyor."

"Bazen girmiyor mesela şifreyi girsekte oraya girmiyor çok şey oluyor aksaklıklar yaşadım."

"Hatta fenden birçok madalya vardı. EBA yenilenmeden önce. Fen'in madalyalarını bitirmiştim. Ama yenilendi, hepsi gitti."

Öğrencilerin EBA'yı Kullanmama Nedenlerine İlişkin Bulgular

Altıncı anket sorusunda öğrencilerin EBA'yı neden kullanmadıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu soruda öğrenciler birden fazla neden belirtebilmektedir. Elde edilen bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.

EBA'nın Kullanılmamasının Nedenleri

	Cevaplar	f	%
EBA'yı kullanmama nedenleri	EBA'yı faydalı buluyorum ancak kullanmak istemiyorum	7	11,67
	Bilgisayarım veya internetim yok	6	10,00
	EBA'ya girdikten sonra içerikleri görüntüleyemiyorum	6	10,00
	EBA'yı faydasız buluyorum.	6	10,00
	EBA şifrem yok	5	8,33
	EBA kullanmak için yeterli zamanım yok	4	6,67
	Diğer	1	1,67

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin %11,67'sinin (11 öğrenci) faydalı bulmasına rağmen kullanmak istemediği, %10'unun (6 öğrenci) bilgisayar veya internetinin olmadığı, %10'unun (6 öğrenci) EBA'ya girdikten sonra içerikleri görüntüleyemediği, %10'unun (6 öğrenci) EBA'yı faydasız bulduğu, %8,33'ünün (5 öğrenci) EBA şifresinin olmadığı, %6,67'sinin (4 öğrenci) EBA kullanmak için yeterli zamanının olmadığı ve %1,67'sinin (1 öğrenci) diğer konuları EBA'yı kullanmama nedeni olarak gösterdikleri görülmüştür.

Öğrencilerin EBA Kullanım Yoğunluğuna İlişkin Bulgular

Son iki anket sorusunda ise öğrencilerin EBA kullanım yoğunluklarına ilişkin veri toplanmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5.

EBA Kullanım Yoğunluğu

	Cevaplar	f	%
EBA kullanım sıklığı	Her gün	4	6,67
	Haftada birkaç gün	22	36,67
	Haftada bir gün	11	18,33
	Ayda birkaç gün	9	15,00
	Ayda bir veya daha az	5	8,33
EBA'da haftada geçirilen ortalama süre	10 saatten fazla	1	1,67
	7-10 saat	4	6,67
	3-6 saat	11	18,33
	1-2 saat	21	35,00
	1 saatten az	12	20,00
	0 saat	11	18,33

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin %6,67'sinin (4 öğrenci) EBA sistemini her gün kullandığı, %36,67'sinin (22 öğrenci) haftada birkaç gün kullandığı, %18,33'ünün (11 öğrenci) haftada bir gün kullandığı, %15'ini (9 öğrenci) ayda birkaç gün kullandığı, %8,33'ünün (5 öğrenci) ise ayda bir veya daha az kullandığı görülmektedir. EBA'da haftada geçirilen ortalama süre sorusu için verilen cevaplara göre öğrencilerden %1,67'si (1 öğrenci) 10 saatten fazla, %6,67'si (4 öğrenci) 7-10 saat, %18,33'ü (11 öğrenci) 3-6 saat, %35'i (21 öğrenci) 1-2 saat, %20'si (12 öğrenci) 1 saatten az zaman geçirdiğini ve %18,33'ü (11 öğrenci) EBA'da hiç zaman geçirmediğini belirtmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğrencilerin sınavlardan önceki EBA kullanım sıklıklarının artışına yönelik görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Sınavlardan Önce EBA Kullanımı Artışı

	f	%
Artıyor	14	87,50
Artmıyor	2	12,50

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun sınavlardan önce EBA'yı daha sık kullandığı görülmektedir. Öğrencilerin sınavlardan önceki EBA kullanım sıklıklarının artışına ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

“Bazı zamanlar, sınavlarım olduğu zamanlar birazcık yoğunlaşıyor. O zaman mesela her gün 1,5 saat falan giriyorum.”

“Ne zaman mesela sınav olduğu zaman ondan sonra canım sıkıldığı zaman giriyorum.”

“Bazı dönemler yoğunlaşıyor. Mesela; sınav olduğunu zamanlar daha çok.”

Öğrencilerin EBA Kullanım Alışkanlıklarına İlişkin Bulgular

Öğrencilerin EBA sisteminde en çok kullandıkları derse ilişkin cevapları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.
EBA’da En Çok Kullanılan Dersler

	f	%
Matematik	10	62,50
İngilizce	8	50,00
Fen	7	43,75
Türkçe	4	25,00
Sosyal Bilgiler	4	25,00

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin EBA’yı en çok matematik dersi için kullandıkları görülmektedir.

Öğrencilerin EBA sistemini kullanmasına neden olan derslere ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

“İngilizce ve matematik. Bundan sonra fen olabilir. Sosyale hiç başlamadım bile.”

“...EBA’yı daha çok Türkçe ve sosyal hakkında çünkü benim daha çok sayısalım iyi olduğu için Türkçe sosyalim biraz kötü olduğu için onlarda daha çok kullanıyorum.”

“Matematik. Yani daha çok zorluk çektiğim ders o. Türkçe, fen, sosyal.”

Öğrencilerin EBA’nın en çok kullanılan bölümleri hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.
EBA’nın En Çok Kullanılan Bölümleri

	f	%
EBA ders	16	100,00
E-dergi	4	25,00
E-kitap	1	6,25
E-döküman	1	6,25

Tablo 7 incelendiğinde EBA’nın öğrenciler tarafından en çok kullanılan bölümünün EBA ders olduğu görülmektedir. Öğrencilerin EBA’da en çok kullandıkları bölümlere ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

“En çok EBA dersi. Ondan sonra e-kitap, e-dokümana bakıyorum. Ama o hala yenileniyormuş, tamir yapılyormuş.”

“Genelde test ve konu anlatımları.”

“Sınav olduğumuz yer ve konu anlatımı.”

Öğrencilerin Tanıtım Faaliyetleri Sonucunda EBA Hakkında Öğrendiklerine İlişkin Bulgular

Yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğrencilerin, yapılan tanıtım faaliyetlerinde EBA hakkında öğrendiklerine yönelik görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Yapılan Tanıtım Faaliyetinde EBA Hakkında Öğrenilenler

	f	%
EBA’nın ders çalışmak için iyi bir yardımcı olması	7	43,75
EBA’nın içeriği	6	37,50
EBA’nın sınavlara hazırlanmak için yardımcı olması	3	18,75

Tablo 8 incelendiğinde yedi öğrencinin EBA’nın ders çalışmak için iyi bir yardımcı olduğunu belirttiği ve bunun en çok belirtilen görüş olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yapılan tanıtım faaliyetinde EBA hakkında öğrendiklerine ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

“EBA’nın eğitim için yararlı olabilecek bir eğitim sitesi olduğunu eğer test çözmem gerekirse ya da sınava hazırlanmam gerekirse onu açıp kullanabileceğimi.”

“Yani hocam derslere daha fazla yoğun edebiliyor insanı, daha fazla meşgul edebiliyor, boş zamanı geçirebiliyor.”

“EBA sınavlar için çok güzel bir eğitim bilişim ağı ve ayrıca sınavlarda da çok yardımcı oluyor.”

Öğrencilerin EBA’nın Tanıtımı için Önerilerine İlişkin Bulgular

Yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğrencilerin, EBA’nın beşinci sınıf öğrencilerine tanıtımı için önerilerine ilişkin bulgular Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 9.

EBA’nın Beşinci Sınıf Öğrencilerine Tanıtımı İçin Öneriler

	f	%
Ders çalışmakta ve sınavlara hazırlanmakta iyi bir yardımcı olduğunun vurgulanması	10	62,50
İçeriğinin tanıtılması	5	31,25
Eğlenceli olduğunun vurgulanması	3	18,75

Tablo 9 incelendiğinde EBA’nın beşinci sınıf öğrencilerine tanıtımı için en fazla yapılan önerinin “ders çalışmakta ve sınavlara hazırlanmakta iyi bir yardımcı olduğunun vurgulanması” olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin EBA’nın beşinci sınıf öğrencilerine tanıtım önerilerine ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

“Yani EBA’yı kullanırlarsa sınavlarında daha başarılı olurlar. Çok faydalı çünkü, pekiştiriyor bilgilerini.”

“EBA sınavlardan önce güzel konu anlatım yeri. Orda güzelce sınavlarımıza çalışıp derslerimizden daha yüksek puan alabiliriz.”

“Hocam derim ki mesela derslerinde başarısız olanlar olabilir. Hocam ama bu EBA ders sayesinde derslerine çalışıp o sınav notlarını daha yüksek alabilirler.”

Yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğrencilerin. EBA'nın tanıtımında öne çıkarılmasını önerdikleri içeriklere ilişkin bulgular Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10.

EBA'nın tanıtımında öne çıkarılması önerilen içerikler

	f	%
EBA ders (Konu anlatımları, videolar ve sorular)	12	75,00
E-dergi	2	12,50
E-kitap	2	12,50

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin EBA'nın tanıtımında öne çıkarılmasını en fazla önerdikleri içeriğin EBA ders olduğu görülmektedir. Öğrencilerin EBA'nın tanıtımında öne çıkarılmasını önerdikleri içeriklere ilişkin ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir;

“Onlara EBA da nasıl şeylerin olduğunu mesela konu anlatımının mesela testin falan olduğunu anlatın.”

“EBA dersteki sınav ve konu anlatımları çok yararlı oluyor.”

“Konu anlatımları ve soruları çok güzel.”

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmanın amacı, beşinci sınıf öğrencilerinin EBA platformunu kullanırken karşılaştıkları engellerin giderilmesi ve platformun bilinirliğinin artırılması için ne gibi faaliyetlerde bulunulabileceğinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle öğrencilerin EBA kullanım durumları, evlerinden EBA'ya ulaşma durumları, EBA kullanım sıklıkları, EBA'nın hangi modülünü daha çok kullandıkları ve EBA'yı öncelikle hangi amaçla kullandıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

Öğrencilerin EBA kullanım sıklıkları incelendiğinde öğrencilerin çoğunluğunun (%55,00) EBA sistemine haftada iki saatten az girdiği görülmektedir. Tüysüz ve Çümen (2016) tarafından yapılan çalışmada da EBA sistemine haftada iki saatten az giren öğrencilerin oranı % 52,48 ile oldukça yakın bir değer bulunmuştur. Araştırmalarda benzer sonuçlar elde edildiği görülmektedir. Öğrencilerin % 54,90'u ise EBA sistemine haftada bir veya birkaç gün giriş yapmaktadır. Bu durumda öğrencilerin çoğunluğunun EBA'yı düzenli olarak kullandıkları söylenebilir.

Öğrencilerin EBA kullanım alışkanlıklarına ilişkin bulgular incelendiğinde EBA'nın modüllerinden en yoğun biçimde kullanılanın EBA ders olduğu görülmüştür. E-dergi ikinci sırada gelmektedir. EBA ders modülünün içeriği konu anlatımları, deneyler ve testler gibi sınavlara hazırlanmada doğrudan yardımcı olabilecek materyallerden oluşması nedeniyle, EBA ders modülünün en yoğun kullanılan içerik olarak belirlenmesi doğal bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Timur, Yılmaz ve İşseven (2017) tarafından yürütülen bir çalışmada, ortaokul öğrencilerinin EBA'daki farklı içerik ve portallardan haberdar olma ve kullanma durumları incelenmiş ve öğrencilerin yarısının farklı içerikleri kullanmadıkları gibi benzer bir sonuca ulaşılmıştır. EBA'nın diğer modüllerinin kullanımının artırılması için öğretmenlerin bu modüllere sınıfta ders anlatımlarında ders materyali olarak girerek kullanmaları önerilmektedir. Örneğin EBA video altında sunulan içerikler öğrencilere gereken durumlarda izletilebilir.

Araştırma bulgularına göre, öğrenciler EBA'yı sınavlara hazırlanmak için iyi bir yardımcı olarak görmekte ve bu nedenle sınavlar öncesinde EBA'yı daha yoğun kullanmaktadır. Bu durum sınavlara

hazırlık amaçlı olarak kullanılabilir EBA ders modülünün en çok kullanılan içerik olmasını da açıklamaktadır. Yapılmış bir başka çalışmada (Tüysüz ve Çümen, 2016) öğrenciler EBA'nın yararlarını; konuları pekiştirme, sınavlara hazırlık ve ders tekrarı yapma olarak belirtmiştir. Yine bir başka çalışmada ortaokul öğrencilerinin büyük çoğunluğunun EBA'yı konu tekrarı, test çözme ve verilen ödevi yapma amaçlı olarak kullandıkları görülmüştür (Timur, Yılmaz ve İşseven, 2017). Öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak yürütülen bir başka çalışmada ise EBA'yı öğretmenlerin kullanım amaçlarının doküman sağlamak, e-içerik ve e-kitap bölümünü kullanmak olduğu belirlenmiştir (Tutar, 2015). Sonuç olarak EBA sisteminin öğretmen ve öğrencilere farklı yönleri ile hitap ettiği ancak en çok sınavlara hazırlık aracı olarak görüldüğü anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin EBA'yı en çok matematik, İngilizce ve fen dersleri için kullandığı belirlenmiştir. Bu duruma neden olarak EBA içeriğinin belirtilen dersler açısından çok daha zengin olması gösterilebilir. Diğer dersler için de EBA kullanımının artırılması adına, özellikle EBA ders altındaki bu derslere ait etkileşimli içeriğin zenginleştirilmesi önemlidir. Örneğin sosyal bilgiler dersi için EBA'da sunulan içeriğin yetersizliğine vurgu yapan çalışmalar bulunmaktadır (Çakmak ve Taşkıran, 2017; Tutar, 2015). Bir başka çalışmada da öğretmenler ve öğrenciler genel olarak EBA ders içeriklerinin geliştirilmesi gerektiğini, daha fazla etkileşimli içeriklere ihtiyaçları olduğunu ifade etmişlerdir (Alabay, 2015). Bu açıdan çalışmada elde edilen sonuçlar, daha önce yapılmış olan çalışmaların sonuçları ile uyumludur ve tüm dersler için içeriğin zenginleştirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Çalışma kapsamında ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin EBA hakkındaki farkındalığının artırılması ve EBA kullanımlarının önündeki engellerin giderilmesi amacı ile çeşitli etkinlikler yapılmıştır. Araştırma kapsamında yapılan tanıtım faaliyetleri sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin %50'sinin (30 öğrenci) EBA sistemine ilk defa giriş yapması sağlanmış ve öğrencilerin %61,7'sinin (37 öğrenci) EBA kullanım sıklığı artmıştır. Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğrencilerin %81,3 (15 öğrenci) tanıtım faaliyetlerinden sonra sisteme giriş yapmaya başladığını belirtmiştir. Bu bulgular sonucunda, yapılan faaliyetlerin öğrencilerin EBA kullanım oranlarını artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın başında öğrencilerin EBA kullanım oranlarının düşük olmasının temel nedenlerinin: Öğrencilerin EBA platformu hakkında yeterince bilgiye sahip olmamaları ve sistemi kullanırken yaşadıkları sorunlar için destek alamamaları olduğu varsayılmıştır.

Bu engellerin kaldırılması amacı ile yürütülen faaliyetler sonucunda EBA kullanım oranlarında ciddi artışlar gözlemlenmesi bu varsayımların doğru olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular ışığında, EBA'nın kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik yapılacak faaliyetlerde:

- EBA platformu giriş şifrelerinin öğrencilere yazılı olarak verilmesi,
- EBA içeriğinin ve özellikle EBA ders modülünün tanıtımının yapılması,
- Giriş sürecinde öğrencilere teknik destek verilmesi,
- Sisteme girerek kullanmaları için EBA üzerinde dosya paylaşımı ve ödevlendirme yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir.

Öğrenciler gelecekte yapılacak EBA tanıtım faaliyetlerine yönelik bazı tavsiyelerde bulunmuştur. Yapılacak içerik tanıtımlarında EBA ders modülüne önem verilmesi ve EBA'nın ders çalışmakta ve sınavlara hazırlanmakta iyi bir yardımcı olduğunun vurgulanması en fazla öneri gelen başlıklar olmuştur.

Yapılan etkinlikler sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun EBA sistemine girişte teknik sorun yaşamadığı, evlerinde bilgisayar ve İnternetinin olduğu ve şifrelerini halen sakladıkları görülmektedir.

Tüysüz ve Çümen (2016) tarafından yapılan bir çalışmada benzer bulgulara ulaşılmış ve ortaokul öğrencilerinin %77,35'ini evlerinde bilgisayar ve internet olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular öğrencilere verilen teknik desteğin etkili olduğunu ve öğrencilere şifrelerinin kağıt üzerinde yazılı olarak verilmesi durumunda şifrelerini kaybetmediklerini göstermektedir. EBA'yı yapılan faaliyetlerin sonucunda bile kullanmayan öğrencilerin büyük çoğunluğunun evlerinde bilgisayar veya internetinin olmadığı, giriş yaptığında içeriği görüntüleyemediği belirlenmiştir. Öğrencilere okul ortamında EBA kullanım imkanı sağlanması ve yaşadıkları sorunlara yönelik verilecek sürekli teknik desteğin EBA kullanımını daha da arttıracakı düşünülmektedir. Ancak bu durum okulun olanaklarının yeterli olması ve teknik destek için ilgili öğretmenlerin yeterince zaman ayırabilmesini gerektirmektedir.

EBA kullanımının istenen seviyelere ulaşabilmesi için dönem başlarında öğrencilerle yapılacak etkinliklerin ve her öğrencinin en az bir kere öğretmen eşliğinde sisteme girişinin sağlanmasının önemi yapılan çalışmada da görülmüştür. Tüm öğrencilere dönem başında en az bir kez EBA kullanımına ilişkin bir uygulama yapılması ve sıkça sorulan soruların yanıtlanması araştırmanın uygulamaya dönük önerisi olarak sunulabilir.

Tanıtım etkinliği yapılan ve yapılmayan grupların EBA'ya ilişkin görüşlerinin ve kullanım istatistiklerinin alınması ile farklı bir boyut kazandırılması çalışmanın araştırmaya yönelik önerisi olarak sunulabilir.

Kaynaklar / References

- Alabay, A. (2015). *Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin EBA kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Alayyar, G. M., Aljeeran, R. K., ve Almodaires, A. A. (2018). Information and communication technology and educational policies in primary and secondary education in the Middle East and North African (MENA) region. *Handbook of Information Technology in Primary and Secondary Education*, 1-21.
- Altın, H. M. (2014). *Öğrenci, öğretmen, yönetici ve veli bakış açısıyla FATİH projesinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Best, J. W., ve Kahn, J. V. (2017). *Eğitimde araştırma yöntemleri*. (M. Durmuşçelebi, Çev.), (O. Köksal, Ed.). Konya: Dizgi Ofset.
- Bogdan, R. C., ve Biklen, S. K. (1998). *Qualitative research in education*. Boston: Allyn & Bacon.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, O. E., Karadeniz, S., ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çakmak, Z., ve Taşkıran, C. (2017). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin perspektifinden eğitim bilişim ağı (EBA) platformu. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(9), 284-295.
- Çoklar, A.N., ve Tercan, İ. (2014). Akıllı tahta kullanan öğretmenlerin akıllı tahta kullanımına yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 13(1), 48-61.
- EBA. (2018). 20.05.2018 tarihinde <http://www.eba.gov.tr/hakimizda> adresinden alınmıştır.
- EBA Yarışma Yönergesi (2018). 18.06.2018 tarihinde <http://www.eba.gov.tr/eba-v4-arayuz/yarisma/2ebaresim-yarismayonergesi.pdf> adresinden alınmıştır.
- Ekici, S., ve Yılmaz, B. (2013). FATİH projesi üzerine bir değerlendirme. *Türk Kütüphaneciliği*, 27(2), 317-339.
- Ergüney, M. (2015). Uzaktan eğitimin geleceği: MOOC (massive open online course). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 15-22.
- Gore, H. (2014). Massive open online courses (MOOCs) and their impact on academic library services: Exploring the issues and challenges. *New Review of Academic Librarianship*, 20(1), 4-28.
- Horzum, M.B., Öztürk, E., Bektaş, M., Güngören, Ö.C., ve Çakır, Ö. (2014). Lise öğrencilerin tablet bilgisayar kabulü ve hazırbulunuşluğu: Yapısal eşitlik modellemesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(176), 81-93. doi:<http://dx.doi.org/10.15390/EB.2014.3500>.
- Hörküç, İ. (2014). *Fatih projesinin İstanbul ilinde uygulanmasına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kurt, A. A., Kuzu, A., Dursun, Ö. Ö., Güllüpinar, F., ve Gültekin, M. (2013). FATİH projesinin pilot uygulama sürecinin değerlendirilmesi: öğretmen görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1(2), 1-23.
- MEB. (2018). Eğitimde Fatih Projesi. 01.06.2018 tarihinde <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/proje-hakinda> adresinden alınmıştır.
- Miles, M. B., ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Öz, H. (2015). *FATİH Projesinin uygulanma sürecindeki sorunların okul yöneticileri perspektifinden değerlendirilmesi: Tekirdağ Süleymanpaşa Örneği* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ.

- Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, H. B., ve Ayas, C. (2013). Öğretmen ve öğrenci bakış açısıyla tablet pc ve etkileşimli tahta kullanımı: FATİH projesi değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1799-1822.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev.) Ankara: Pegem Akademi.
- Saklan, H. (2017). *Bazı fen bilimleri öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı (EBA) hakkındaki görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat
- Sakowski, P. A. M., ve Tóvolli, M. H. (2016). Complex approaches for education in brazil. 11.12.2018 tarihinde http://repositorio.ipea.gov.br/bitstream/11058/6362/1/DiscussionPaper_210.pdf adresinden indirilmiştir.
- Timur, B., Yılmaz, Ş. ve İşseven, A. (2017). Ortaokul öğrencilerinin eğitim bilişim ağı (EBA) sistemini kullanmalarına yönelik görüşleri. *Asian Journal of Instruction*, 5(1), 44-54.
- Trucano, M. (2017). 20 innovative edtech projects from around the world. 10.12.2018 tarihinde <http://blogs.worldbank.org/edutech/20-innovative-edtech-projects-around-world> adresinden alınmıştır.
- Tutar, M. (2015). *Eğitim bilişim ağı (EBA) sitesine yönelik olarak öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Tüysüz, C., ve Çümen, V. (2016). Eba Ders Web Sitesine İlişkin Ortaokul Öğrencilerinin Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(27).
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.

Yazarlar

Dr. Ozan COŞKUNSERÇE. Çalışma konuları arasında karma öğrenme, sosyal ağlar, etkileşimli ortam tasarımı, kullanılabilirlik, teknoloji-kültür etkileşimi ve entegrasyonu, blok tabanlı ve robot programlama bulunmaktadır.

Dr. Gökçe Becit İŞÇİTÜRK. Çalışma konuları arasında sosyal ağlar, e-öğrenme, siber zorbalık, öğretmenlerin teknoloji kabul ve kullanımı bulunmaktadır.

İletişim

Dr. Öğr. Üyesi Ozan COŞKUNSERÇE, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Nevşehir, Türkiye, e-mail: coskunserce@nevsehir.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gökçe Becit İŞÇİTÜRK, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Nevşehir, Türkiye, e-mail: gokcebi@nevsehir.edu.tr

Summary

Purpose and Significance. The EBA (Educational Information Network), run by the Turkish Ministry of National Education's General Directorate for Innovation and Education Technologies, is an online platform for supporting the use of effective materials and providing training integration of technology using information technology tools wherever it is needed. Electronic materials prepared by Turkish Ministry of National Education and various companies are published on EBA, and teachers and students also have the opportunity to share their own materials. EBA has EBA lessons, content (news, video, audio, books, magazines, documents), contests, e-courses, distance learning and lifelong learning TV modules. Despite the large content offered by the EBA platform, it is thought that students are not getting enough benefit from the system and are not even aware of it. For this reason, Ministry of National Education sends official warning letters to ensure that the use of the platform is becoming widespread. The purpose of this research is to determine what activities can be undertaken to improve the awareness of the platform and elimination of barriers that are faced by fifth grade students during the usage of the platform. To this end, the following research questions were sought:

1. What is the change in the EBA usage rate of students as a result of the activities carried out?
2. What are the problems students face when using EBA?
3. What are the reasons why students do not use EBA?
4. What are the frequencies of EBA usage?
5. How are students' habits of using EBA?
6. What did the students learn about EBA as a result of the promotional activities?
7. What are the students' recommendations for the EBA promotion?

Methodology. In this study, case studies from qualitative research models were applied. It is possible to say that the case study is a research method based on the question of how and why, which allows the investigator to examine in depth an event or phenomenon that he cannot control (Yıldırım & Şimşek, 2006). The sample is composed of 60 fifth grade students who are studying in a secondary school located in Bursa. A student, who will gain habit of EBA usage, will be able to maintain this habit and skill in the coming years. For this reason, fifth grade students were selected as participants of the research. In line with the objectives of the research, activities were held to raise student awareness about the EBA platform and to eliminate obstacles that students encounter while using EBA. At the beginning of the second semester, EBA entry codes were given to students on a card again. After that, how to log in to the EBA platform is explained in practical terms and the content of the EBA platform has been introduced. Finally, a file was shared through the EBA file module, and students were asked to come to the school by reviewing the file the next week. The following week students were verbally verified that they were able to enter EBA and whether they have examined the file or not. At the end of the semester, the data collection step was started. The data of the study were collected by a questionnaire composed of closed-ended questions and an interview form consisting of semi-structured questions. The questionnaire was applied to all students participating in the survey, while interviews were conducted with 16 volunteers who reported that they were using EBA on the questionnaire. The data obtained with the interviews were analyzed by descriptive analysis technique. Survey data were recorded on a computer using the SPSS program, analyzed statistically, and later obtained findings were reported.

Results, Discussion and Conclusion. As a result of the promotional activities carried out within the scope of the research, 50% (30 students) of the students who participated in the research were provided to enter EBA system for the first time and 61.7% of the students' (37 students) frequency of use of

EBA has increased. Moreover, 81.3% (15 students) of the students who participated in the semi-structured interviews stated that they started to enter the system after the promotional activities.

As a result of these findings, it was concluded that the activities carried out have resulted in the increase of EBA usage rates of the students. Therefore, in order to increase EBA usage rates:

- EBA platform login codes should be given to students in writing,
- EBA content and especially the EBA course module should be introduced to students,
- Technical support should be provided to the students during the login process,
- File sharing and paperwork methods on EBA should be utilized to orient students to login and use the system.

Students have made some recommendations for future EBA promotional activities. Most emphasis is on emphasizing the importance of the EBA course module in content introductions and emphasizing that EBA is a good help in studying and preparing exams. Emphasizing the importance of EBA course module in future content introductions and emphasizing that EBA is a good help in studying and preparing for exams were the most suggested titles by students. It is observed that the vast majority of the students do not have technical problems in entering the EBA system; they have computers and internet in their homes and still keep their passwords. The findings show that the technical support given to the students is effective and the students do not lose their passwords if their passwords are given on a card. The majority of students, who did not use EBA, were found to have no computer or internet in their homes and could not view content when they were logged in. It is considered that students will be able to use EBA in the school environment and continuous technical support for the problems they experience will further increase the use of EBA. When students EBA use intensities examined, it was observed that the majority of students (55.00%) entered EBA system less than two hours a week. In addition, 54.90% of the students enter the EBA system once a week or a few days a week. In this case, it can be said that students regularly use EBA. When the findings of the students' usage habits of EBA were examined, it was seen that the most intensively used EBA module was EBA course. Because the EBA course module consists of materials that can directly help prepare for examinations such as subject explanations, experiments and tests, it is a natural consequence that the EBA course module is identified as the most intensively used content. According to research findings, students see EBA as a good help to prepare for the examinations, and therefore use EBA more intensively before exams. This explains why the EBA course module, which can be used as a preparation for the exams, is the most used content. It has been determined that students use EBA mostly for mathematics, English and science courses. This may be due to the fact that the content of the EBA is much richer in terms of the specified courses.